

ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА
Навчально-науковий юридичний інститут

Кобецька Н.Р., Логвінова М.В., Петровська І.І., Козич І.В.

**КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
ЗНАНЬ І УМІНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
У НАВЧАЛЬНО-НАУКОВОМУ ЮРИДИЧНОМУ ІНСТИТУТІ
ПРИКАРПАТСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Івано-Франківськ, 2010

Затверджено на засіданні Науково-методичної ради Юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол № 2 від 15 листопада 2010 року

Зі змінами, внесеними на засіданні Науково-методичної ради Навчально-наукового юридичного інституту ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», протокол № 4 від 11 квітня 2017 року

Зі змінами, внесеними на засіданні Науково-методичної ради Навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол № 4 від 15 квітня 2022 року

Зі змінами, внесеними на засіданні Науково-методичної ради Навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол № 5 від 30 червня 2022 року

Зі змінами, внесеними на засіданні Науково-методичної ради Навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол № 2 від 12 грудня 2022 року

Укладачі:

Кобецька Надія Романівна, завідувач кафедри трудового, екологічного та аграрного права, доктор юридичних наук, професор

Логвінова Марія Володимирівна, заступник директора Навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, кандидат юридичних наук, доцент

Петровська Ірина Ігорівна, доцент кафедри конституційного, міжнародного та адміністративного права, кандидат юридичних наук, доцент

Козич Ігор Васильович, доцент кафедри кримінального права, кандидат юридичних наук, доцент

Кобецька Н.Р., Логвінова М.В., Петровська І.І., Козич І.В. Критерії оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти у Навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Івано-Франківськ : Навчально-науковий юридичний інститут Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2010. 19 с.

Критерії оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти у Навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника містять детальний опис норм та характеристик рівнів знань здобувачів з різних видів поточного та підсумкового контролю, виходячи з Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника та Положення про порядок оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у Навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Критерії оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти у Навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника призначені для завідувачів кафедр, викладачів та здобувачів вищої освіти.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....	4
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ УСНОЇ ВІДПОВІДІ ЗДОБУВАЧІВ.....	6
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ.....	8
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ МОДУЛЬНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ.....	9
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ.....	10
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ УЧАСТІ ЗДОБУВАЧІВ У НАУКОВІЙ РОБОТІ.....	11
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗАЛІКУ	12
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЕКЗАМЕНУ	13
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ ЗДОБУВАЧІВ.....	14
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ.....	16
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ УСНОЇ ВІДПОВІДІ ЗДОБУВАЧІВ НА ДЕРЖАВНОМУ ЕКЗАМЕНІ.....	19

ПЕРЕДМОВА

Оцінювання знань – це визначення й вираження в умовних одиницях (балах), а також в оцінних судженнях викладача знань, умінь і навичок здобувачів вищої освіти відповідно до вимог навчальних програм.

Критерії оцінювання – це ті положення, врахування яких є обов'язковим при виставленні тієї чи іншої оцінки.

Ефективність усього процесу педагогічного оцінювання напряму залежить від його об'єктивності. Оцінка стає дійсним стимулом навчання за умов, якщо вона справедлива і дотримується об'єктивність у вимогах до всіх здобувачів вищої освіти. Особливо важливо, щоб здобувачі вищої освіти відчували і визнали справедливість і доброзичливість викладача. Оцінка за успішність не повинна залежати від тих чи інших особливостей поведінки здобувачів вищої освіти або особистих непорозумінь з викладачами. Бути об'єктивним, це загалом, означає не піддаватися почуттям симпатії чи антипатії, а суворо дотримуватися встановлених норм і критеріїв оцінки, її вмотивованості й обґрунтування, а також враховувати ступінь навченості, тобто повноту, глибину, ґрунтовність, систематичність знань. Основою у процесі оцінювання знань здобувачів є їх рівень знань.

Знання – це результат процесу пізнання діяльності, її перевірене суспільною практикою і логічно упорядковане відображення в свідомості людини – це категорія, яка відображає зв'язок між пізнавальною та практичною діяльністю людини. Знання виявляються в системі понять, суджень, уявлень та образів, орієнтовних основ діяльності тощо, яка має певний обсяг і якість. Знання можливо ідентифікувати тільки тоді, коли вони проявляються у вигляді умінь виконувати відповідні розумові або фізичні дії.

Рівні сформованості знань щодо змісту навчального елемента:

- ознайомчо-орієнтований – особа має орієнтоване уявлення щодо понять, які вивчаються, здатна відтворювати формулювання визначень, законів тощо, вміє вирішувати типові завдання шляхом підставлення чисельних даних;

- понятійно-аналітичний – особа має чітке уявлення та поняття щодо навчального об'єкта, здатна здійснювати смислове виділення, пояснення, аналіз, перенесення раніш засвоєних знань на типові ситуації;

- продуктивно-синтетичний – особа має глибоке розуміння щодо навчального об'єкта, здатна здійснювати синтез, генерувати нові уявлення, переносити раніш засвоєні знання на нетипові, нестандартні ситуації.

Уміння – це здатність людини виконувати певні дії при здійсненні тієї чи іншої діяльності на основі відповідних знань.

Уміння поділяються за видами на:

- предметно-практичні уміння – це уміння виконувати дії щодо переміщення об'єктів у просторі, зміну його форми, тощо. Головну роль у регулюванні предметно-практичних дій виконують перцептивні образи, що відображають просторові, фізичні та інші властивості предметів і забезпечують керування робочими рухами відповідно до властивостей об'єкта та завдань діяльності;

- предметно-розумові уміння – це уміння щодо виконання операцій з розумовими образами предметів. Ці дії вимагають наявності розвинутої системи уявлень і здатність до розумових дій (наприклад, аналіз, класифікація, узагальнення, порівняння тощо);

- знаково-практичні уміння – це уміння щодо виконання операцій зі знаками та знаковими системами. Прикладами цих дій є письмо, прокладання курсу по карті, одержання інформації від пристроїв тощо.;

- знаково-розумові уміння – це уміння щодо розумового виконання операцій зі знаками та знаковими системами. Наприклад, дії, що є необхідні для виконання логічних та розрахункових операцій. Ці дії дозволяють вирішувати широке коло задач в узагальненому вигляді.

Об'єктом оцінювання знань і умінь здобувачів є програмний матеріал з відповідних навчальних дисципліни різного характеру і рівня складності, засвоєння якого, відповідно, перевіряється під час поточного і підсумкового контролю.

Завданням поточного контролю є перевірка розуміння та засвоєння певного навчального матеріалу, здатності осмислити зміст теми чи розділу, умінь публічно чи письмово представити певний матеріал, вироблених умінь аналізу та тлумачення нормативно-правових документів, кваліфікації практичних ситуацій.

Завданням підсумкового контролю є перевірка розуміння здобувачем навчального матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо.

Представлені Критерії оцінювання охоплюють всі види поточного і підсумкового контролю, які реалізуються в Навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Контроль успішності здобувачів вищої освіти здійснюється на основі накопичувальної системи оцінювання знань за 100-бальною шкалою з розподілом балів відповідно до видів контролю на основі Положення про порядок оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у Навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, затвердженому на засіданні Вченої ради Юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 10 жовтня 2010 року, протокол № 2 (з відповідними змінами).

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ УСНОЇ ВІДПОВІДІ ЗДОБУВАЧІВ

Під час оцінювання усної відповіді здобувачів необхідно враховувати наступне:

1) оцінка 5 «відмінно» ставиться якщо:

- здобувач дає повний, правильний, послідовний, зв'язний, обґрунтований виклад питання, що супроводжується правильними прикладами;
- все, що викладається здобувачем свідчити про глибоке розуміння і орієнтацію його в явищах і процесах, що вивчаються;
- здобувач дає правильні вичерпні відповіді на додаткові питання викладача, що мають мету з'ясувати ступінь розуміння навчального матеріалу, який ним викладається.

2) оцінка 4 «добре» ставиться якщо:

- здобувач вищої освіти дає правильний, повний виклад змісту навчального матеріалу, але на додаткові контрольні питання, які ставить викладач для з'ясування глибини розуміння і вміння орієнтуватися в явищах і процесах, відповідає лише з деякою допомогою викладача чи інших здобувачів;
- при правильному і в цілому зв'язному викладі навчального матеріалу, здобувач припускає у відповіді неточності, які виправляє сам або при першому зауваженні викладача;
- здобувач дає недостатньо вичерпні відповіді на додаткові запитання викладача.

3) оцінка 3 «задовільно» ставиться якщо:

- здобувач вищої освіти виявляє знання і розуміння основного навчального матеріалу, що розглядається, але під час відповіді допускає суттєві помилки і усвідомлює їх тільки після повторної вказівки викладача;
- відповіді на запитання здобувач дає не одразу, а тільки після деякого напруження пам'яті, при чому відповіді нечіткі;
- здобувач не в змозі без допомоги викладача вивести співвідношення з іншими проблемами навчальної дисципліни, що вивчається;
- здобувач допускає грубі помилки або зовсім пропускає навчальний матеріал і частково виправляє ці помилки тільки після вказівки викладача;
- здобувач виявляє незнання значної частини навчального матеріалу, нелогічно і невпевнено його викладає, у відповіді мають місце перерви, не може пояснити проблему, хоча і розуміє її;
- здобувач викладає навчальний матеріал не достатньо зв'язано і послідовно.

Знання здобувача вищої освіти, що оцінюються на 3, повинні у всякому разі бути достатніми для подальшого вивчення відповідної навчальної дисципліни. Недоліки знань повинні стосуватися менш суттєвих подробиць. Помилки у більшій частині виправляються після вказівки викладача.

4) оцінка 2 «незадовільно» ставиться якщо:

- здобувач вищої освіти припускається грубих помилок при викладі навчального матеріалу і не виправляє ці помилки навіть при вказівці на них викладача;

- здобувач виявляє повне незнання і нерозуміння навчального матеріалу і як наслідок цього – повна відсутність навичок як в аналізі явищ, так і у подальшому виконанні практичних завдань.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ

Під час оцінювання поточної самостійної роботи здобувачів необхідно враховувати наступне:

1) оцінка «5» ставиться, якщо:

- здобувачем правильно розв'язано всі задачі чи дано правильні відповіді на всі теоретичні запитання;
- у відповідях видно повне розуміння здобувачем суті проблеми;
- виклад здобувачем навчального матеріалу термінологічно правильний, вся самостійна робота виконана акуратно.

2) оцінка «4» ставиться, якщо:

- відповіді здобувача на теоретичні питання правильні, але виклад не достатньо чіткий;
- здобувачем розв'язано всі завдання, але допущено незначні недоліки.

3) оцінка «3» ставиться, якщо:

- виклад здобувачем навчального матеріалу показує розуміння питання, але він нечіткий, з недоліками;
- письмові пояснення в цілому передають зміст відповіді на питання, але подані здобувачем хаотично, без помітної логіки відповіді;
- здобувачем розв'язано більшість завдань або розв'язано всі завдання, але є суттєві недоліки.

4) оцінка «2» ставиться, якщо:

- здобувачем не розкрито поставлених питань;
- у розв'язку завдань або при виконанні відповіді не теоретичні питання здобувачем допущено грубі помилки, які свідчать про незнання і нерозуміння ним навчального матеріалу, який винесено на контрольну (самостійну) роботу;
- у самостійній роботі відсутні відповіді здобувача на теоретичні питання або відповіді подані з грубими помилками.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ МОДУЛЬНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ

Під час оцінювання модульної контрольної роботи здобувачів необхідно враховувати наступне:

1) всі бали передбачені для відповідного завдання ставляться в тому разі, коли:

- відповідь здобувача правильна, повна, послідовна, логічна та вмiє застосовувати його щодо конкретно поставлених завдань;

- здобувач впевнено володіє навчальним матеріалом та аналізує причинно-наслідкові зв'язки;

- здобувач вищої освіти має навички користування нормативним матеріалом і вмiло застосовує його при відповідях;

- відповідь на теоретичні запитання здобувач дає з використанням відповідної термінології, допускаючи при цьому 1-2 незначні помилки з навчального матеріалу.

2) 2/3 балів передбачених для відповідного завдання ставиться в тому разі, коли:

- відповідь здобувача правильна, послідовна, логічна, але у його викладі допускає окремі незначні пропуски навчального матеріалу, вмiє застосовувати його щодо конкретно поставлених завдань, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді;

- здобувач непогано орієнтується у навчальному матеріалі;

- здобувач має навички користування нормативним матеріалом;

- здобувач допускає 3-4 недоліки.

3) 1/2 балів передбачених для відповідного завдання ставиться в тому разі, коли:

- здобувач володіє більшою частиною навчального матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді;

- здобувач не досить впевнено орієнтується у нормативній базі;

- здобувач не завжди вмiє інтегровано застосовувати набуті теоретичні знання для аналізу конкретних практичних ситуацій, нечітко, а інколи й невірно формулює основні теоретичні положення та причинно-наслідкові зв'язки;

- здобувач допускає 5-6 недоліків.

4) від 1/4 до 1/10 балів у цілих числах ставиться в тому разі, коли:

- здобувач виявляє незнання більшої частини навчального матеріалу;

- відповідь здобувача не розкриває поставлених запитань чи завдань;

- здобувач допускає грубі помилки.

5) 0 балів передбачених для відповідного завдання ставиться тоді, коли здобувач не виконав відповідного завдання або виконав його повністю неправильно.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ

Під час оцінювання індивідуальної роботи здобувачів необхідно враховувати наступне:

1) рівень знань здобувача:

- глибина і міцність теоретичних знань;
- рівень мислення;
- уміння систематизувати теоретичні знання по окремих темах;
- уміння складати розгорнутий план відповіді;
- уміння давати точні формулювання;
- уміння правильно користуватися поняттєвим апаратом;
- культура відповіді (грамотність, логічність і послідовність викладу

навчального матеріалу);

- навички і прийоми виконання практичних завдань.

2) навички самостійної роботи здобувача:

- уміння пошуку необхідної літератури;
- орієнтація в потоці інформації щодо обраної спеціальності;
- навички ведення записів (складання простого і розгорнутого плану, конспекту, реферату, виступу, а також навички науково-пошукової роботи).

3) уміння здобувача застосувати теоретичні знання на практиці:

- реалізація теоретичних знань на практичних, лабораторних заняттях;
- виконання індивідуальних завдань під час проходження виробничої практики.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ УЧАСТІ ЗДОБУВАЧІВ У НАУКОВІЙ РОБОТІ

Під час оцінювання участі здобувача у науково-практичних заходах (конференціях, круглих столах, форумах тощо) необхідно враховувати наступне:

- заочна участь здобувача у науково-практичних заходах (конференціях, круглих столах, форумах тощо) з публікацією наукових матеріалів – 5 балів;
- очна участь здобувача у науково-практичних заходах (конференціях, круглих столах, форумах тощо) без публікації наукових матеріалів та без відзначення подякою (грамотою) – 6 балів;
- очна участь здобувача у науково-практичних заходах (конференціях, круглих столах, форумах тощо) без публікації наукових матеріалів, але з відзначенням подякою (грамотою) – 7 балів;
- очна участь здобувача у науково-практичних заходах (конференціях, круглих столах, форумах тощо) з публікацією наукових матеріалів, але без відзначення подякою (грамотою) – 8 балів;
- очна участь здобувача у науково-практичних заходах (конференціях, круглих столах, форумах тощо) з публікацією наукових матеріалів та з відзначенням подякою (грамотою) – 9 балів;
- участь здобувача у науково-практичних заходах (конференціях, круглих столах, форумах тощо) з виступом на англійській мові та/або публікації наукових матеріалів англійською мовою – 10 балів.

Під час оцінювання участі здобувача у засіданнях наукового гуртка кафедри необхідно враховувати наступне:

- за присутність здобувача від 20% до 29% засідань наукового гуртка кафедри – 1 бал;
- за присутність здобувача від 30% до 49% засідань наукового гуртка кафедри – 2 бали;
- за присутність здобувача від 50% до 69% засідань наукового гуртка кафедри – 3 бали;
- за присутність здобувача від 70% до 99% засідань наукового гуртка кафедри – 4 бали;
- за присутність здобувача у 100% засідань наукового гуртка кафедри – 5 балів.

Під час оцінювання участі здобувача у Міжнародній чи Всеукраїнській олімпіаді, конкурсі з відповідної (чи суміжної) навчальної дисципліни необхідно враховувати наступне:

- за здобуття здобувачем іншого (крім призового) місця на Міжнародній чи Всеукраїнській олімпіаді, конкурсі з відповідної (чи суміжної) дисципліни – 7 балів.
- за здобуття здобувачем 3 місця на Міжнародній чи Всеукраїнській олімпіаді, конкурсі з відповідної (чи суміжної) дисципліни – 8 балів;
- за здобуття здобувачем 2 місця на Міжнародній чи Всеукраїнській олімпіаді, конкурсі з відповідної (чи суміжної) дисципліни – 9 балів;
- за здобуття здобувачем 1 місця на Міжнародній чи Всеукраїнській олімпіаді, конкурсі з відповідної (чи суміжної) дисципліни – 10 балів.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗАЛІКУ

Критерії оцінки завдань заліку такі ж як модульних контрольних робіт, виходячи з максимальної кількості балів передбачених за кожне завдання.

Під час оцінювання заліку необхідно враховувати наступне:

1) залік «зараховано» виставляється за результатами його складання, якщо у здобувача:

- повна і правильна відповідь на теоретичні запитання та виконані або не повністю виконані практичні завдання (при наявності) - оцінка 90-100 балів;
- достатня відповідь на теоретичні запитання з деякими неточностями та вірно виконане практичне завдання (при наявності) - оцінка 70-89 балів;
- поверхова відповідь на теоретичне запитання та виконане практичне завдання без достатніх пояснень (при наявності) - оцінка 50-69 балів.

2) залік «не зараховано» виставляється, якщо у здобувача:

- правильна, але не повна відповідь на теоретичне запитання та не виконані практичні завдання (при наявності);
- поверхова відповідь на теоретичне запитання та не виконані практичні завдання (при наявності);
- відсутність будь-якої відповіді на теоретичне запитання і не повністю виконане практичне завдання (при наявності) – здобувач набрав 49 і менше балів.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЕКЗАМЕНУ

Під час оцінювання екзамену необхідно враховувати наступне:

1) всі бали передбачені для відповідного завдання ставляться в тому разі, коли:

- відповідь здобувача правильна, повна, послідовна, логічна;
- здобувач впевнено володіє навчальним матеріалом з усієї навчальної дисципліни, вміє застосовувати його щодо конкретно поставлених завдань;
- здобувач чітко орієнтується у навчальному матеріалі, аналізує причинно-наслідкові зв'язки;
- здобувач має навички користування нормативним матеріалом і вміло застосовує його при відповідях;
- відповідь на теоретичні запитання дає з використанням відповідної термінології, допускаючи при цьому 1-2 незначні помилки з навчального матеріалу.

2) 2/3 балів передбачених для відповідного завдання ставиться в тому разі, коли:

- відповідь здобувача правильна, послідовна, логічна, але допускає у його викладі окремі незначні пропуски навчального матеріалу;
- здобувач вміє застосовувати теоретичні знання щодо конкретно поставлених завдань;
- у деяких випадках здобувач нечітко формулює загалом правильні відповіді;
- здобувач непогано орієнтується в матеріалі;
- здобувач має навички користування нормативним матеріалом;
- допускає 3-4 недоліки.

3) 1/2 балів передбачених для відповідного завдання ставиться в тому разі, коли:

- здобувач володіє більшою частиною навчального матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді;
- здобувач не досить впевнено орієнтується у нормативній базі;
- здобувач не завжди вміє інтегровано застосовувати набуті теоретичні знання для аналізу конкретних практичних ситуацій;
- здобувач нечітко, а інколи й невірно формулює основні теоретичні положення та причинно-наслідкові зв'язки;
- здобувач допускає 5-6 недоліків.

4) від 1/4 до 1/10 балів у цілих числах ставиться в тому разі, коли:

- здобувач виявляє незнання більшої частини навчального матеріалу;
- відповідь здобувача не розкриває поставлених запитань чи завдань;
- здобувач допускає грубі помилки.

5) 0 балів передбачених для відповідного завдання ставиться тоді, коли здобувач не виконав відповідного завдання або виконав його повністю неправильно.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ ЗДОБУВАЧІВ

Під час оцінювання оформлення матеріалів виробничої практики необхідно враховувати наступне:

- характеристика здобувача-практиканта від керівника бази виробничої практики – береться до уваги комісією при захисті матеріалів виробничої практики;
- щоденник виробничої практики – від 1 до 10 балів;
- письмовий звіт про виробничу практику – від 1 до 20 балів;
- індивідуальні завдання – від 0 до 20 балів.

Під час захисту матеріалів виробничої практики необхідно враховувати наступне:

- успішність і повнота виконання здобувачем вищої освіти Робочої програми виробничої практики та індивідуальних завдань керівників-методистів;
- дотримання вимог професійної етики, правил внутрішнього розпорядку бази практики;
- активність здобувача вищої освіти, ініціативність у процесі виконання завдань, пов'язаних з проходженням ним виробничої практики;
- систематичність та якість ведення щоденника виробничої практики;
- повнота, логічність, стилістична досконалість письмового звіту про виробничу практику;
- організованість, упевненість, інтерес до практичної роботи.

За результатами оцінювання матеріалів виробничої практики та їх захисту:

1) оцінка «відмінно» (90-100 балів) ставиться якщо:

- успішного та повного виконання здобувачем вищої освіти обсягу Робочої програми виробничої практики та індивідуальних завдань керівника-методиста;
- впевненого, організованого та сумлінного ставлення здобувача вищої освіти до покладених на нього обов'язків;
- дотримання здобувачем вищої освіти вимог професійної етики, виконання правил внутрішнього розпорядку бази виробничої практики;
- високого рівня ініціативності, творчості, відповідного етапу навчання, теоретичної та практичної підготовки здобувача вищої освіти;
- підготовки здобувачем вищої освіти чіткого, логічно структурованого письмового звіту про виробничу практику, що відповідає вимогам оформлення звітної документації та включає самооцінку власної діяльності;
- для магістрантів – наявність у здобувачів вищої освіти особистих думок та самоаналізу практичної роботи, наведених у щоденнику виробничої практики;
- вчасного та належним чином оформленого подання звітної документації;
- позитивної характеристики здобувача-практиканта від керівника бази виробничої практики.

2) оцінка «добре» (70-89 балів) ставиться якщо:

- успішного та повного виконання здобувачем вищої освіти обсягу Робочої програми виробничої практики;
- виявлення належного рівня теоретичної та практичної підготовки здобувача вищої освіти;

- дотримання здобувачем вищої освіти основних правил професійної етики;
- вчасного та належним чином оформленого подання звітної документації;
- позитивної характеристики здобувача-практиканта від керівника бази виробничої практики;
- недостатнього рівня самоаналізу, творчості, ініціативності здобувача вищої освіти.

3) оцінка «задовільно» (50-69 балів) ставиться якщо:

- подання вчасно оформленої звітної документації;
- виконання здобувачем вищої освіти Робочої програми виробничої практики та індивідуальних завдань керівника-методиста, якщо є численні зауваження щодо проходження виробничої практики.

4) оцінка «незадовільно» (1-49 балів) ставиться якщо:

- недотримання здобувачем вищої освіти вимог професійної етики;
- порушення здобувачем вищої освіти виробничої дисципліни і внутрішнього розпорядку бази виробничої практики;
- невиконання здобувачем вищої освіти індивідуальних завдань керівника-методиста та Робочої програми виробничої практики;
- не подання звітної документації.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ

Критерії оцінювання оформлення курсової роботи:

Назва критерію	Бали
1. Визначення мети і завдань курсової роботи	
Мета і завдання в курсовій роботі визначені чітко, коректно, їх реалізація відображена в змісті роботи	2
Мета і завдання в курсовій роботі визначені не конкретно, в змісті роботи прослідковується їх неналежна реалізація	1
Мета і завдання в курсовій роботі не визначені або визначені неправильно, в змісті роботи не реалізовані або реалізовані неправильно	0
2. Структура курсової роботи	
Структура курсової роботи є логічною, обґрунтованою, дозволяє повністю висвітлити тему	4
Структура у загальному відповідає вимогам, однак виходить за межі предмета дослідження та/або не охоплює всіх основних питань чи не відповідає вимогам (відсутні вступ, висновки тощо)	0-3
3. Зміст роботи, рівень аналізу наукової літератури, нормативно-правового матеріалу, матеріалів практики	
У роботі використано досягнення сучасної юридичної думки (останні 2–3 роки видання) розглядаються різні підходи, теорії, концепції тощо, наводиться їх аналіз, порівняння з коректним посиланням на джерела; використано та докладно проаналізовано положення всіх основних чинних нормативно-правових актів щодо предмета дослідження (за умови можливості їх використання в роботі); аналізуються узагальнення (або приклади) судової або іншої правозастосовчої практики (за умови можливості їх використання в роботі)	16-20
У роботі використано наукові джерела, однак обмежено, без їх належного порівняльного аналізу; використано та проаналізовано положення основних чинних нормативно-правових актів, проте не розглянуто спеціальних актів, що стосуються предмета дослідження та/або аналіз положень нормативно-правових актів має дещо поверховий характер; розглядаються одиничні приклади юридичної практики, але вони наводяться недоречно та не підтверджують свій виклад	11-15
У роботі використано наукові джерела, але не використано основних загальновідомих праць; використані нормативно-правові акти, однак без їх аналізу та системного тлумачення; не розглядаються матеріали юридичної практики	6-10
У роботі використано наукові праці, які не стосуються предмета дослідження, відсутні праці останніх 2–3-х років; не використано основних нормативно-правових актів щодо предмета дослідження або використано положення не чинних нормативно-правових актів	0-5
4. Ступінь розкриття теми курсової роботи	
У роботі висвітлено всі питання теми, при цьому зачіпаються проблемні питання законодавства, його інститутів, юридичної науки і	10

практики, проводиться аналіз та формулюються пропозиції щодо подолання проблем	
У роботі належно висвітлено тільки основні питання й не піднімаються конкретні спеціальні проблеми щодо теми дослідження, або предмет дослідження істотно звужено, або за змістом робота виходить за межі предмета дослідження, або аналіз проблемних питань має дещо поверхневий характер	5-9
У роботі не розкрито основних питань щодо теми дослідження або вона ґрунтується на ненаукових положеннях чи за змістом не відповідає самій темі або її плану	0-4
5. Рівень одержаних результатів, обґрунтованість, чіткість висновків і пропозицій	
Результати дослідження і пропозиції чітко сформульовані, належно обґрунтовані, мають науковий характер, практичне значення	7
Робота містить конкретні висновки щодо результатів дослідження, однак вони не завжди належно аргументовані, не чітко викладені або відсутні пропозиції щодо розвитку відповідних правових інститутів, норм законодавства тощо	4-6
У роботі відсутні висновки як результати дослідження або вони не впливають з її змісту	0-3
6. Якість оформлення курсової роботи	
Оформлення курсової роботи повністю відповідає встановленим вимогам, текст роботи належно вичитано, викладено грамотно і стилістично правильно	4
Оформлення курсової роботи дозволяє прийняти її до захисту, проте мають місце граматичні чи стилістичні помилки, та/або допущено некоректності в оформленні посилань на джерела чи списку джерел	1-3
7. Співпраця з науковим керівником при підготовці курсової роботи	
На всіх етапах виконання курсової роботи здобувач виконував завдання та погоджував їх з науковим керівником, робота вчасно подана на кафедру у завершеному, у готовому до захисту вигляді	3
Курсова робота підготовлена за погодженням з науковим керівником, однак подана на кафедру з порушеннями встановлених строків	2
Курсова робота завершена і подана на кафедру у визначені терміни, однак в процесі її виконання здобувач не погоджував свої дії з науковим керівником	1
Курсова робота підготовлена без погодження з науковим керівником та подана на кафедру з порушеннями встановлених строків	0

Критерії оцінювання захисту курсової роботи:

Рівень знань, виявлений здобувачем під час захисту курсової роботи	Бали
Під час захисту курсової роботи здобувач дає правильні відповіді на всі поставлені запитання, виявляє високий рівень знань щодо теми курсової роботи та суміжних положень відповідної навчальної	45-50

дисципліни, добре орієнтується у змісті своєї курсової роботи, упевнено викладає її основні положення, висновки, правильно (інколи з незначними уточненнями) аргументує власну позицію	
Під час захисту курсової роботи здобувач виявляє належний рівень знань щодо теми курсової роботи, дає правильні відповіді на поставлені запитання, проте не виявляє вільної орієнтації в суміжних темах навчальної дисципліни; добре знає основні положення своєї курсової роботи, проте не завжди упевнений в аргументації чи не завжди коректно її формулює	35-44
Під час захисту курсової роботи здобувач виявив належний рівень знань щодо теми курсової роботи та її змісту, однак відповіді на поставлені запитання дає не завжди правильно, допускає неточності у визначеннях правових категорій, не завжди належно обґрунтовує положення курсової роботи	21-34
Під час захисту курсової роботи здобувач обмежується виключно теоретичним матеріалом, викладеним у змісті курсової роботи, допускає істотні помилки у відповідях на поставлені запитання	11-20
Під час захисту курсової роботи здобувач неспроможний аргументувати положення курсової роботи, погано знає її зміст, дає неправильні відповіді або не в змозі відповісти на поставлені запитання	0-10

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ УСНОЇ ВІДПОВІДІ ЗДОБУВАЧІВ НА ДЕРЖАВНОМУ ЕКЗАМЕНІ

Під час оцінювання усної відповіді здобувачів на державному екзамені необхідно враховувати наступне:

1) оцінка «5» («відмінно») виставляється здобувачу за таких умов:

- здобувач здійснив повний аналіз теоретичних положень з використанням юридичної термінології;
- здобувач на високому рівні проявив уміння використовувати нормативну правову базу та охарактеризував її;
- здобувач на високому рівні проявив уміння розкривати суть питання;
- здобувач чітко та логічно дав відповідь на поставлені додаткові запитання;
- здобувач правильно вирішив практичне завдання та належно його аргументував.

2) оцінка «4» («добре») виставляється здобувачу за таких умов:

- здобувач здійснив змістовний виклад теоретичного матеріалу;
- здобувач непогано проявив уміння користуватися понятійним та термінологічним апаратом відповідної навчальної дисципліни;
- здобувач проявив уміння робити посилання на нормативну базу.
- здобувач давав достатньо точні відповіді на поставлені додаткові запитання.
- здобувач правильно вирішив практичне завдання, але з незначними недоліками.

3) оцінка «3» («задовільно») виставляється здобувачу за таких умов:

- здобувач здійснив досить поверхове, неповне розкриття суті питань, неповний виклад теоретичного матеріалу;
- здобувач допускав незначні помилки у тлумаченні нормативного матеріалу;
- здобувач проявив недостатнє застосування професійної термінології.
- здобувач давав недостатньо точні відповіді на додаткові запитання,
- здобувач правильно вирішив практичне завдання, але без належної його аргументації.

4) оцінка «2» («незадовільно») виставляється здобувачу за таких умов:

- здобувач проявив нездатність сформулювати відповідь з використанням понятійного та термінологічного апарату відповідної навчальної дисципліни;
- здобувач проявив невміння підібрати та охарактеризувати відповідний нормативний матеріал;
- здобувач дава невірну чи неадекватну відповідь на додаткові запитання;
- здобувач неввірно розв'язав практичне завдання.

Комплексна оцінка за державний екзамен виставляється з урахуванням усних відповідей здобувача на всі теоретичні питання та виконаного ним практичного завдання.